

Toimintavuosi 2019

sask^{fi}

Sisällys

- 3** Toiminnanjohtajan tervehdys
- 5** SASKin toimialat ja toimintojen toteutuminen
- 6** Neuvottelemalla reilumpaa työelämää
- 8** SASKin tuella ehkäistään eriarvoisuutta
- 9** SASK mukana parantamassa naisten asemaa
- 10** SASKin moninaiset toimintaympäristöt
- 12** Pidetään ääntä tärkeistä asioista kotimaassa
- 14** Hallinnollinen kehittäminen ja muutokset
- 14** SASKin henkilöstö
- 15** Talous vuonna 2019

Hyvä SASKin ystävä!

UUODEN 2020 koronakriisi sekä ilmastomuutos ovat osoittaneet vahvasti sen, että maailman haasteet ovat yhteisiä, eikä niitä voi kukaan ratkaista yksin. Kun tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta, kasvaa ihmisten huoli omasta toimeentulostaan. Korona on kurittanut erityisesti naisvaltaisia aloja, niin meillä kuin globaalissa etelässäkin.

SASK VAAVISTAA toiminnallaan ammattiliittojen edunvalvontaosaamista globaalissa etelässä, jotta niiden kyky valvoa työntekijöiden oikeuksia vahvistuisi. Vahvistaessaan työntekijöiden oikeuksia ammattiliitot edistävät oikeudenmukaisempaa yhteiskuntakehitystä ja lujittavat kansalaisyhteiskuntaa. Tukumalla työntekijöiden pyrkimyksiä saavuttaa elämiseen riittävä palkka tuemme heidän mahdollisuuksiaan rakentaa parempaa elämää. Tärkein muutos tapahtuu kuitenkin asenteissa: kun työntekijät tietävät omista oikeuksistaan, osaavat he myös vaatia muutosta.

SASKIN PÄÄASIALLISTIA kumppaneita ovat globaalissa etelässä toimivat ammattiliitot ja ay-liikkeen kansainvälinen verkosto. Kotimaassa SASKin pääasiallisia kumppaneita ovat sen omat jäsenjärjestöt, suomalaiset ammattiliitot. Kotimaisessa kampanja- ja vaikuttamistoiminnassa suomalaisten ammattiliittojen asiantuntijaverkostot sekä viestintäkanavat ovat SASKille keskeinen lisäresurssi.

TOIMINNAN VALOSSA vuosi 2019 näyttää menneen todella hyvin: kaikki suunnitellut toiminnot pystyttiin toteuttamaan. Yksittäisistä tavoitteista työehtosopimusten yleis-

tyminen näyttää etenevän varsin hyvin. Työehtosopimusten kattamat työpaikat lisääntyivät 6 % (133 uutta työpaikkaa) vuonna 2019 SASKin ohjelman myötävaikutuksella ja niiden piirissä olevien työntekijöiden määrä 8 % (13 600 työntekijää).

SASKIN GLOBAALIN etelän kumppaniliittojen jäsenmaksua maksavien jäsenten määrä kasvoi viime vuonna 19 prosenttia, mikä tarkoittaa sitä, että niiden jäsenmaksukertymä kasvaa. Sillä taas on vaikutusta siihen, miten toimintakykyisiä liitot ylipäänsä ovat. SASKin toiminnassa kumppaniliittojen taloudellinen omavaraisuus ja kestävyys on yksi ohjelmakauden tärkeimmistä tavoitteista.

UUONNA 2019 Filippiineillä saatiin aikaan laki äitiysvapaan pidentämisestä. Filippiinit on hyvä esimerkki siitä, kuinka ammattiliittojen tuella voidaan parantaa naisten asemaa yhteiskunnassa.

TAHDON KIITTÄÄ sinua, että olet mukana rakentamassa oikeudenmukaisempaa maailmaa.

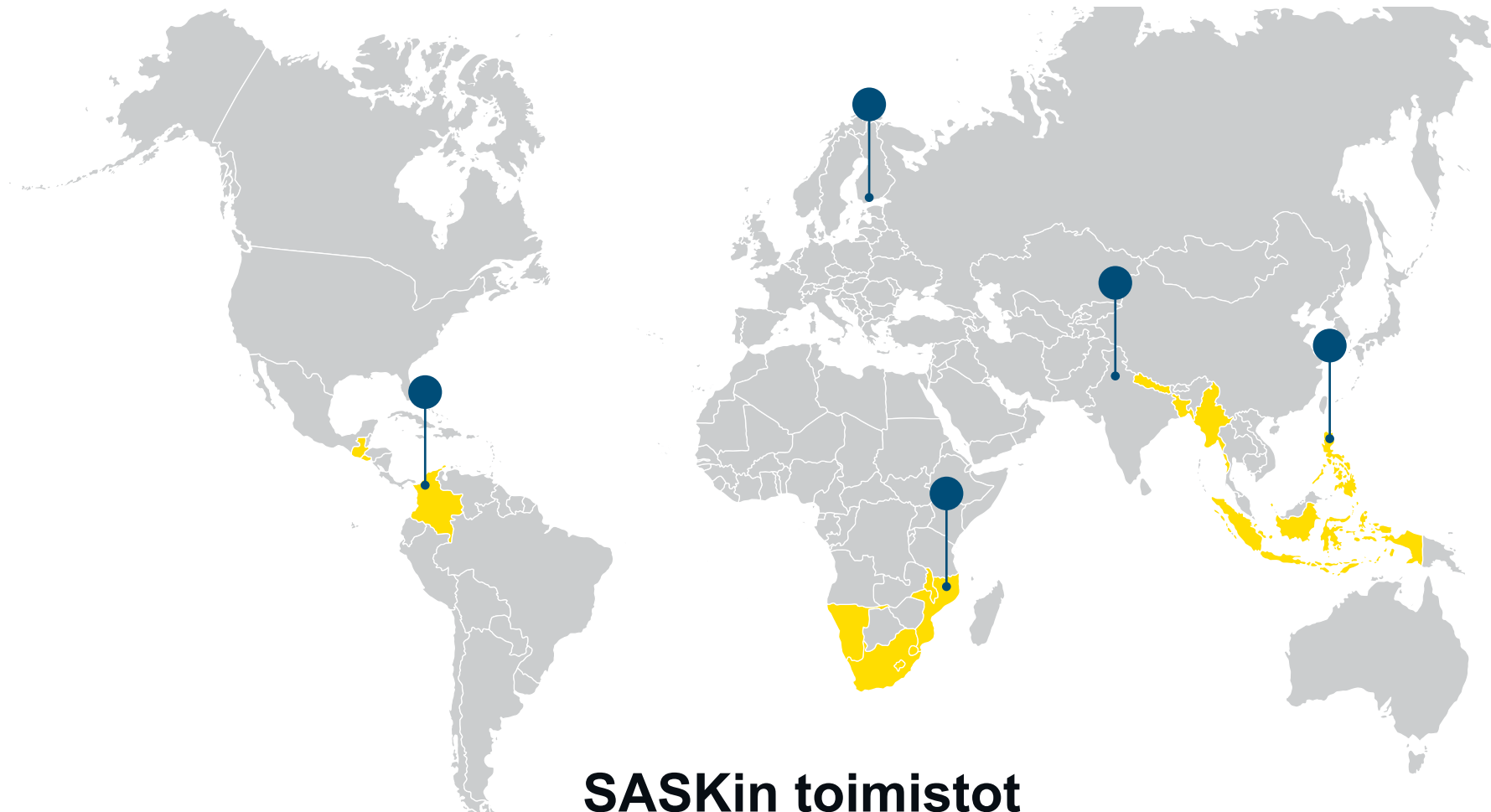
Janne Ronkainen
toiminnanjohtaja, SASK

**”Toiminnan valossa
vuosi 2019 näyttää menneen
todella hyvin: kaikki suunnitellut
toiminnot pystyttiin toteuttamaan.”**

Toimintamaat vuonna 2019

MOSAMBIK • FILIPPIINIT • KOLUMBIA • NEPAL • INDONESIA • ETELÄ-AFRIKKA • NAMIBIA
EL SALVADOR • GUATEMALA • MALAWI • MYANMAR • BANGLADESH

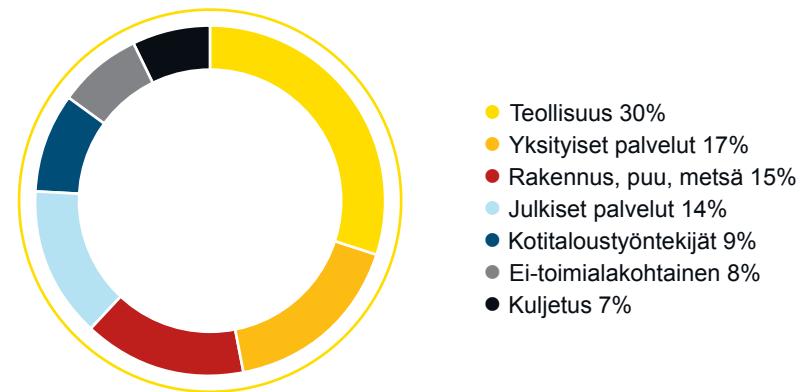

SASKin toimistot

HELSINKI, SUOMI • MAPUTO, MOSAMBIK • QUITO, ECUADOR • DELHI, INTIA • MANILA, FILIPPIINIT

SASKin toimialat ja toimintojen toteutuminen

SASKIN KEHITYSYHTEISTYÖOHJELMASSA kansainvälinen toiminta on ryhmitelty toimialoittain. Se on SASKin jäsenjärjestöjen näkökulmasta relevantti ryhmittely. SASKin toimialat ovat teollisuus, yksityiset palvelualat, rakennus-, puu- ja metsäala, julkiset palvelualat, kotiapulaistyö, ei-toimialakohtainen työ eli keskusjärjestöt ja tutkimuslaitokset sekä kuljetusala.

Hanketoiminnan jakautuminen toimialoittain

HANKETOIMINNAN TOTEUTUSASTE vuonna 2019 oli 90 % suunnitellusta, jota voidaan pitää erinomaisena tuloksena. Julkisten palveluiden hanketoteutuma jäi tavoitellusta lähinnä kahden hankkeen käynnistymisen lykkäännyttyä loppuvuoteen 2019. Ei-toimialakohtaisissa hankkeissa oli suunniteltu toteutettavan neljä hanketta, mutta Myanmarin keskusjärjestöhanke ei käynnistynyt vuoden 2019 aikana.

SASKin onnistumista toisena ohjelmavuonna voi myös analysoida sen perusteella, miten hyvin eri toiminnot ovat toteutuneet suhteessa suunnitelmiin. Alla olevasta taulukosta voi nähdä, että esimerkiksi jäsenhankintatoiminnot onnistuivat vuonna 2019 reilusti yli odotusten ja ylipäänsä voidaan sanoa, että toimintojen osalta vuosi 2019 oli äärimmäisen hyvä. Myös naisten osuus lähes kaikissa toiminnoissa oli yli 50 %. Näyttääkin siltä, että SASKin pitkäjänteinen työ sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi tuottaa tuloksia.

	Suunniteltu			Toteutettu				
	Toiminnot	Osallistujamäärä	Naisten osuus (%)	Toiminnot	Osallistujamäärä	Naisten osuus (%)	Osallistujatoteuma (%)	Toimintototeuma (%)
Koulutus	725	21 193	46	684	25 444	60	120	94
Jäsenhankinta	1 163	57 161	45	1 319	131 621	61	230	113
Tutkimus	72	1 556	92	77	2 438	89	157	107
Edunvalvonta ja kampanjointi	303	6 025	52	241	12 596	61	209	80
Hankehallinto	308	1 162	46	299	1 438	46	124	97
Yhteensä	2 571	87 097	47	2620	173 537	61	199	102

Neuvottelemalla reilumpaa työelämää

FILIPPIINIT

Filippiineillä on ollut Kaakkois-Aasian lyhin äitiysvapaa, ja SASKin tukemat paikalliset ammattiliitot ovat yhdessä muiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa kampanjoineet äitiysvapaan pidentämiseksi jo vuosia. Filippiinien presidentti Rodrigo Duterte allekirjoitti helmikuussa 2019 lain äitiysvapaan pidentämisestä 60 päivästä 105 päivään, ja muutama kuukausi myöhemmin, toukokuussa 2019, viimeisteltiin lain täytäntöönpanosäännöt ammattiliittojen, kansalaisjärjestöjen ja lainsäätäjien yhteistyössä.

Lain täytäntöönpanotyö jatkuu edelleen. Filippiinien sosiaaliturvajärjestelmän mukaan noin 121 000 yksityisen sektorin työntekijää on jo hyötynyt äitiysloman pidennyk-

sestä. Luku on vieläkin suurempi, jos mukaan lasketaan julkisen sektorin työntekijät, mutta heistä ei tällä hetkellä ole olemassa luotettavaa tilastotietoa. Työnantajat noudattavat lakia selkeästi enemmän järjestäytyneillä työpaikoilla. Järjestäytymättömillä työpaikoilla taas on todettu

Minimipalkkojen nostolla vahvistetaan heikoimmassa asemassa olevien työntekijöiden toimeentuloa ja tasa-arvoa.

ongelmia lain noudattamisessa, tämä johtuu muun muassa siitä, että työntekijät eivät tiedä omista oikeuksistaan. Ammattiliitot ovatkin kehottaneet valtion virastoja sekä työnantajajärjestöjä tiedottamaan äitiyslomalaista. Filippiinien kehitys on hyvä esimerkki siitä, kuinka ammattiliitot ovat onnistuneet osallistumaan yhteiskunnan kehittämiseen tavalla, jolla parannetaan erityisesti naisten asemaa yhteiskunnassa.

Maaliskuussa 2019 Filippiineillä allekirjoitettiin myös laki yleisestä terveydenhuollosta. Lain perusajatuksena on, että kaikilla filippiiniläisillä olisi pääsy terveyspalveluihin kuulumalla kansalliseen sairausvakuutusohjelmaan nimeltään PhilHealth. Erityisesti SASKin terveydenhuol-

lon ja julkisen sektorin kumppani ammattiliitot kampanjoivat näkyvästi lakiesityksen puolesta ja lain täytäntöönpanosäännöt allekirjoitettiin lokakuussa 2019.

INDONESIA

Indonesiassa palvelualojen ammattiliitto ASPEK yhdessä palvelualojen maailmanliitto UNIn kanssa on myötävaikuttanut vähittäiskaupan alalla toimivien työntekijöiden minimipalkkojen nostoon. Minimipalkkoja nostettiin 8,5 prosenttia Jakartan ja 5% Depokin, Tangerangin ja Bekasiin kaupungeissa. Vähittäiskaupan työntekijät ovat haavoittuvassa asemassa niin Indonesiassa kuin muuallakin maailmassa.

ANNE ROHKEE

ANTTI SADINMÄÄ

KOLUMBIA

Kolumbiassa, joka on ay-toiminnan kannalta yksi maailman vaarallisimmista maista, G4S-vartiointiyrityksen työntekijät saivat neuvoteltua historiansa ensimmäisen työehtosopimuksen. Sopimus takaa muun muassa sen, että työntekijät saavat oikeuden ja mahdollisuuden käyttää ammattiliittonsa tarjoamaa oikeusapua riitatapauksissa sekä vuosittaiset palkankorotukset. Saavutettu työehtosopimus on historiallinen siinäkin valossa, että Kolumbiassa ay-toiminta ja on vaikeaa ja monikansallinen G4S-yritys erityisen tunnettu ay-vastaisuudestaan.

NEPAL

Nepalissa etenkin maaseudun terveydenhuolto perustuu lyhyen terveysalan kurssin käyneiden "vapaaehtoisten" työpanokseen, lähes kaikki heistä ovat maaseudun köyhiä naisia, joilla ei ole virallista terveysalan koulutusta. Heille maksetaan pientä kulukorvausta säällisen palkan sijaan.

Terveysvapaaehtoisten perustamat ammattiliitot HEVON ja NEVA yrittävät SASKin tuella saada terveydenhuoltoalan "vapaaehtoisten" oikeudet tunnustettua, heidän työsuhteensa virallistettua ja kulukorvauksen paljaksi. Virallistamisen myötä liitot voivat keskustella myös työturvallisuuteen ja koulutukseen liittyvistä kysymyksistä viranomaisten kanssa. Hankkeen ensimmäinen haaste vuonna 2018 oli saada kaikki vapaaehtoiset ymmärtä-

mään oikeutensa ja haluamaan asemansa virallistamista. Vapaaehtoisten enemmistö ymmärsi oikeuksien ja työn virallistamisen tärkeyden ja siitä lähtien HEVON:in ja NEVA:n jäsenistö on luonut vaikuttamistyölle strategian ja suunnitelmat. HEVON:issa, pidettiin ensimmäinen liittokokous marraskuussa 2019.

MEERI KOUTANIEMI

MOSAMBIK

Mosambikissa rakennus- ja puualoilla työskentelee työntekijöitä, joiden työsuhteet ovat pääosin epävakaita projektiluontoisia pätkätoita. Näiden töiden työsuhteturva on heikko ja palkkaukseen ja muihin työehtoihin liittyvät väärinkäytökset yleisiä.

Mosambikin rakennus- ja puualojen hankkeessa pyritään laajentamaan työehtosopimusten kattavuutta, tehostamaan työsuojelua ja vahvistamaan järjestäytymisasetta. Lisäksi kampanjoidaan työntekijäystävällisemmän lainsäädännön puolesta.

Vuonna 2019 Mosambikissa saatiin sektorikohtaiset minipalkkojen korotukset puu- ja rakennusaloille. Palkat ovat toki edelleen matalia. Lisäksi yli 30 000 työntekijää osallistui tiedotus- ja koulutustilaisuuksiin, jotka toimivat myös jäsenhankintavälineinä.

SASKin tuella ehkäistään eriarvoisuutta

AMMATTIYHDISTYSLIIKKEELLÄ ON keskeinen rooli tasaisemman tulonjaon ja oikeuksien edistäjänä lähes kaikkialla maailmassa, ja SASKin hankekumppanit työskentelevät osana kansalaisyhteiskuntaa oikeudenmukaisuuden puolesta. Työpaikkatasolla ay-liikkeen neuvottelutoiminnan keskeisiä tavoitteita ovat elämiseen riittävät palkat ja inhimilliset työehdot, joiden eteen kumppanit tekevät töitä jatkuvasti. Niitä edistetään muun muassa työehtosopimuksilla.

Ammattiliittojen neuvottelemat työehtosopimukset ovat keskeisessä asemassa myös valtioiden sisäisen taloudellisen eriarvoisuuden vähentäjinä. Ne takaavat työntekijälle minimissään edes hieman kohtuullisemman osuuden yrityksen voitoista ja parhaimmillaan elämiseen riittävän palkan. Käytännössä SASKin toimintamaissa elämiseen riittävä palkka ei vielä toteudu nykyisten työehtosopimusten turvin edes sille rajatulle joukolle, joka on niiden piirissä. Jokainen neuvoteltu sopimus sisältää kuitenkin palkankorotuksen ja monia muita rahanarvoisia etuja ja vähentää siten taloudellista eriarvoisuutta. Työehtosopimusten kattamat työpaikat lisääntyivät 6 % (133 uutta työpaikkaa) vuonna 2019 SASKin ohjelman myötävaikutuksella ja niiden piirissä olevien työntekijöiden määrä 8 % (13 600 työntekijää).

SILLOIN, KUN ammattiliitot pystyvät vaikuttamaan työpaikkatason lisäksi myös kansallisen lainsäädännön tasolla, myös yhdenvertaisuus kasvaa. Lait koskevat usein kaikkia työntekijöitä, kun taas työehtosopimukset rajoittuvat virallisen talouden piirissä työskenteleviin.

SASKin tuella ammattiliitot myös kouluttavat jäseniään, mikä on omiaan vähentämään sosiaalista eriarvoisuutta. Koulutukset liittyvät muun muassa työntekijöiden perusoikeuksiin, tasa-arvoon, ihmisten kouluttamiseen, johtamiseen tai muuhun ammattiliitossa toimimiseen liittyvään taitoon. Niiden tarjoamat tiedot ja taidot ovat usein sosiaalisesti mullistavia vähän kouluttautuneille, toimeentulon kanssa kamppaileville ihmisille, jotka oppivat niiden ansiosta itse huolehtimaan omista oikeuksistaan ja jakamaan tietoa myös muille. Koulutusten jälkeen heidän kokemuksensa siitä, että he pystyvät vaikuttamaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan, kasvaa.

ERIC NATHAN

SASK mukana parantamassa naisten asemaa

SASKIN KEHITYSYHTEISTYÖOHJELMAN tärkeä painopiste on naisten aseman parantaminen työmarkkinoilla ja ammattiyhdistyilyliik-
keessä. Tavoitteena on, että naisten näkökulmat edunvalvonnassa
ja heidän huolenaiheensa työelämässä tulevat osaksi ay-liikkeen
perusagendaa. SASKin ohjelmassa 2018–2025 tasa-arvonäkökulma
on ilmaistu aiempaa selväsanaismmin.

SASK EDELLYTTÄÄ kaikilta kumppaneiltaan raportointia naisten
osuudesta toiminnoissa. Jo se ohjaa kumppaneita kiinnittämään
asiaan huomiota ja pyrkimykseen kasvattaa osuutta. Vuonna 2019
naisten osuus kaikista SASKin kehitysyhteistyöohjelman toimintoihin
osallistuneista oli 61 % (105 857 naista), kun se vuonna 2018 oli 52
%. Naisten osuus nousi pelkässä vuodessa siis 9 prosenttiyksikköä,
joka on loistava esimerkki naisten aseman parantumisesta ja tasa-ar-
von toteutumisesta.

SASKIN OHJELMAN johtajuuskoulutuksiin osallistuneiden naisten
arviot omista taidoistaan ovat kasvaneet merkittävästi ja heidän arvi-
onsa myös vaikutusmahdollisuuksistaan ovat kasvaneet. Naiset, jotka
kokevat, että heillä on taitoa ja mahdollisuuksia parantaa naisten
asemaa niin liiton sisällä kuin ympäröivässä yhteiskunnassakin, ovat
yhteisön kannalta valtava voimavara.

SASK ON ottanut mukaan ohjelmaansa yhä enemmän naisvaltai-
sia toimialoja, kuten kotitaloustyötä (neljässä maassa), terveyden-
huoltoa (kahdessa maassa) sekä useita naisvaltaisia teollisuuden
toimialoja, kuten tekstiiliteollisuuden. Useassa ohjelmaan kuuluvassa
hankkeessa tavoitteena on myös ammattiliittojen naisjäsenmäärien
kasvattaminen. Kun naiset ovat edustettuina vahvemmin, joudutaan
ammattiliitoissa ja työelämässä ottamaan heidän tarpeensa parem-
min huomioon.

SASKin moninaiset toimintaympäristöt

SASKIN TOIMINNAN kolme suurinta kohdemaata hankerahoituksen osalta ovat Mosambik, Filippiinit ja Kolumbia. Toiminnasta 47 % toteutettiin vähiten kehittyneissä maissa eli LDC-maissa, 34 % alemman keskitulon maissa ja 19 % ylemmän keskitulon maissa.

MOSAMBIK

Mosambikissa järjestettiin vuonna 2019 vaalit, jotka voitti Filipe Nyusi 73 % äänimäärällä. Nuysi edustaa Frelimo-puoluetta, joka on pitänyt valtaa Mosambikissa maan itsenäistymisestä lähtien.

Mosambikin markkinoita vaivaa epävirallisen sektorin laajuus. Epävirallisen sektorin kasvua vauhdittaa tällä hetkellä nopea kaupungistuminen, sillä ihmisille ei vain löydy työpaikkoja viralliselta sektorilta. Epävirallisen työn tekijöistä iso osa on naisia, muun muassa heitä, jotka tie-naavat elantonsa katumyynnillä.

Mosambikin työttömyys on suhteellisen korkeaa: Maailmanpankin vuoden 2017 tilastojen mukaan noin 25 %. Nuorten työttömyys on vielä tätäkin korkeampaa.

Viime vuosina Mosambik on kärsinyt niin taloudellisista ongelmista kuin luonnonkatastrofeistakin. Vuonna 2019 hirmumyrsky Idai iski Mosambikiin ja aiheutti maan historian tuhoisimman luonnonkatastrofin.

FILIPPIINIT

Filippiinien talous on yksi Tyynenmeren ja Itä-Aasian nopeimmin kasvavista. Maan keskiluokka kehittyy ja työsäkävien köyhien (alle 3,1 dollaria päivässä tienaavien) osuus on vähentynyt peräti seitsemäntoista prosenttiyksiköä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vaikka tuloerot ovat vähentyneet, ovat ne silti läsnä yhteiskunnassa.

Filippiinejä on johtanut vuodesta 2016 lähtien presidentti Rodrigo Duterte, joka edustaa vasemmistolaista PDP-Laban-puoluetta. Duterte on julistanut huumeidenvastaisen sodan yhdeksi päätavoitteistaan. Duter-ten aikana myös ammattiyhdistysaktiivien oikeuksia on rikottu laajasti.

Naisten osallistuminen työmarkkinoille on Filippiineillä alhaista, ja työelämässä olevat naiset kokevat muun muassa palkkaepätasa-arvoa sekä seksuaalista häirintää. Toisaalta taas ylimmän johdon paikoilla on enemmän naisia kuin Itä-Aasian ja Tyynenmeren alueella keskimäärin. Naisten oikeuksia on myös parannettu viime vuosina: vuoden 2019 helmikuussa astui voimaan uusi terveydenhuolto- ja äitiyslomalaki, joka pidensi filippiiniläisnaisten äitiyslomaa 105 päivään.

KOLUMBIA

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Kolumbian kasvannutta taloutta ovat vauhdittaneet lähinnä kaivannaisteollisuus sekä kasvava palvelusektori. Kuitenkin, työssäkäyvien köyhien määrä on vähentynyt, ja maan keskiluokka kasvaa. Silti epätasa-arvo on syvällä yhteiskunnan rakenteissa.

Maan oikeusjärjestelmä ei onnistu suojelemaan yhdistymisvapautta, ja niinpä ammattiyhdistysaktiivit kokevat maassa häirintää, uhkailua ja fyysistä väkivaltaa. Kolumbia on edelleen yksi vaarallisimmista maista ay-oikeuksien puolustajille.

Kolumbian työttömyysprosentti on Etelä-Amerikan keskiarvoa korkeampi. Työmarkkinoille painetta luo myös Venezuelan humanitaarinen kriisi, sillä viime vuosina yli miljoona venezuelalaista on paennut maan poliittista tilan-

netta naapurimaahan Kolumbiaan.

NEPAL

Nepalissa pidettiin vuonna 2017 vaalit, joissa maahan saatiin vakaa enemmistöhallitus. Nepalin taloudellinen kasvu on ollut suurta viime vuosikymmenen aikana lukuun ottamatta vuoden 2015 maanjäristyksen jälkeistä taloudellista taantumaa. Maailmanpankin tilastojen mukaan Nepalin taloudellinen kasvu oli noin 7 %. Talouskasvun syinä pidetään suhteellisen korkeita palkkoja sekä sitä, että ulkomailta tulevilla rahalahetyksillä kustannetaan palveluiden käyttöä kotimaassa. Sellaisten työpaikkojen, joihin vaaditaan koulutusta sekä joista saisi kunnan palkkaa, luonti on edelleen Nepalissa vaikeaa.

Nepalista lähdetään paljon töihin ulkomaille. Ulkomaille lähtijät ovat pääosin miehiä, ja niinpä naiset dominoivat erityisesti maatalousalan töitä. Naisia on estetty lähtemästä töihin ulkomaille jopa laein johtuen hyväksikäyttötapauksista esimerkiksi Persianlahden maissa. Tämän takia naisia on miehiä enemmän kotimaan työmarkkinoilla.

Ammatillinen järjestäytyminen on ollut Nepalissa viime vuosina nousussa, ja 11 % maan työvoimasta kuuluu ammattiliittoon, mikä on suuri määrä verrattuna moneen muuhun Etelä-Aasian maahan.

INDONESIA

Ammattiyhdistysaktiivien oikeuksien loukkaukset ovat lisääntyneet Indonesiassa viime vuosina. Työntekijöiden järjestäytymistä pyritään estämään systemaattisesti, eikä Indonesiassa ole mitään takeita siitä, että työntekijöiden oikeuksia kunnioitettaisiin. Maa onkin asteikossa pistey-

tetty kategoriaan 5 (viisi on asteikossa huonoin) vuoden 2019 ay-liikkeen maailmanjärjestö ITUCin Global Rights Indexissä.

Indonesian perustuslakia on arvosteltu siitä, että se ei takaa työntekijöiden oikeuksia ja turvaa. Vaikka ay-liik-

keessä toimivien syrjintä on kiellettyä, näyttävät yritykset usein siirtävän ay-johdajia toiseen työpaikkaan tai erottavan heitä. Lisäksi työpaikkojen järjestäytymistä haittaavat muun muassa ulkoistukset ja sekä työsuhteiden muutos vakituisesta työstä osa- tai määräaikaiseksi.

SASKilla onkin hanke Indonesiassa, joka pureutuu juuri tähän ongelmaan maan pääkaupungin Jakartan lentokentällä, jossa kentän työntekijöiden ongelmana on runsas vuokratyövoiman käyttö ja sitä kautta työntekijöiden oikeuksien heikentyminen.

Pidetään ääntä tärkeistä asioista kotimaassa

UUONNA 2019 SASKin viestinnässä keskityttiin aktivoimaan entistä enemmän ihmisiä toiminnan piiriin ja syventämään ymmärrystä kansainvälisen toiminnan tarpeellisuudesta ammattiyhdistysliikkeessä. Vapaaehtoisille SASK-lähettiläille suunnattiin lisää koulutuksia ja tietoa työelämän ihmisoikeuksista levitettiin tehokkaan täsmäviestinnän ja vaikuttamistyön avulla.

JÄSENJÄRJESTÖJEN MÄÄRÄN kasvu mittaa konkreettisesti SASKin merkittävyyttä ja työn tärkeyttä ammattiyhdistysliikkeen keskuudessa. Vuonna 2019 SASKiin liittyi kaksi uutta jäsenjärjestöä, Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT ja Diakoniatyöntekijöiden Liitto DTL, ja kolmas, Opetusalan ammattijärjestö OAJ, teki päätöksen liittymisestä jäseneksi vuoden 2020 alusta. Opetusalan ammattijärjestö OAJ:n jäsenyyden myötä SASKin työkenttä laajenee myös opetusosalalle, ja työn vaikutukset näkyvät jatkossa myös eri opetusalan ammattiliittojen kanssa.

SASKIN ASIAANTUNTIJUUDEN, tunnettuuden ja kiinnostavuuden kehittymistä mitataan julkisten esiintymisten ja puhujapyyntöjen määrää seuraamalla. SASK käytti vuoden aikana 24 puheenvuoroa erilaisissa jäsenjärjestöjen ja muiden tahojen tapahtumissa ja koulutuksissa. Niiden kautta tavoitettiin yli tuhat ihmistä.

SASK OLI keväällä 2019 mukana laajassa #ykkösketjuun-yritysvastuukampanjassa sekä elämiseen riittäviin

palkkoihin liittyvässä Turn Around H&M -kampanjassa. Oma vaikuttamistyötä SASK teki muun muassa eduskuntavaalien osalta sekä OECD:n hyväksymien, kehitysyhteistyön tuloksia erityisesti työpaikkojen laadun näkökulmasta mittaamaan luotujen uusien indikaattorien ottamiseksi käyttöön myös Suomessa.

”SASK käytti vuoden aikana 24 puheenvuoroa erilaisissa jäsenjärjestöjen ja muiden tahojen tapahtumissa ja koulutuksissa. Niiden kautta tavoitettiin yli tuhat ihmistä.”

GLOBALIKASVATUKSEN SARALLA jatkettiin kansainvälisyydestä kiinnostuneiden SASKin jäsenjärjestöjen jäsenten kouluttamista, eli lähettiläskoulutuksia. Vuonna 2019 järjestettiin kolme peruskoulutusta, joihin osallistui yhteensä 117 ihmistä (kaksi peruskoulutusta sekä yhdelle jäsenjärjestölle räätälöity peruskoulutus). Lisäksi järjestettiin yksi syventävä teemakoulutus, jossa käsiteltiin ihmisoikeuksia Qatarin jalkapallon 2022 MM-ki-sojen rakennustyömailla. Teemakoulutukseen osallistui 49 ihmistä. Lisäksi järjestettiin tapaamisia SASK-lähet-

tiläille pääkaupunkiseudun ulkopuolella lähettilästreffiin muodossa.

LÄHETtilÄSTOIMINNAN ENSIMMÄISEN tavoite on globaalikasvatuksellinen: kouluttaa ihmisiä SASKin kehitysyhteistyöhön liittyvissä teemoissa (työelämän perusoikeudet, ihmisarvoisen työn ja elämiseen riittävän palkan merkitys köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisessä) sekä kertoa, mitä ihminen voi tehdä edistääkseen näitä asioita arjessaan. SASK-lähettiläiden yleisimmät osallistumistavat ovat sosiaalisen median kanavissa keskustelu sekä SASKin teemoista puhuminen työpaikoilla ja ammattiyhdistysliikkeen paikallisrakenteissa. Vuoden lopussa lähettiläitä, jotka pystyvät toimimaan SASKin vapaaehtoisina, oli yhteensä 350. Syksyllä 2019 SASKissa aloitti vapaaehtoistoiminnan asiantuntija, joka keskittyy jatkossa nimenomaan SASKin lähettilästoiminnan kehittämiseen ja koordinointiin sekä tapahtumajärjestämiseen.

SASKIN VARAINHANKINTA koostui vuonna 2019 jäsenmaksutuotoista, kannatusjäsenmaksuista, lahjoituksesta ja Nenäpäiväkeräyksen tuotoista. Pääpaino varainhankinnassa oli kannatusjäsenoiminnassa ja sen kehittämisessä. Lahjoittajatoiminnassa kampanjoitiin yhdessä SASKin viestinnän kanssa muun muassa lapsityön vastaisella kampanjalla ja lisäksi kertalahjoituksia kerättiin etenkin Reilua joulua -keräyksellä.

Hallinnollinen kehittäminen ja muutokset

UUDELLA AIKANA valmisteltiin SASKin uusi strategia vuosille 2020 - 2030. Merkittävin sisällöllinen muutos on SASKin identiteetin uudelleen määrittely työelämän ihmisoikeusjärjestöksi, jonka tavoitteena on kansainvälisen työjärjestö ILO:n määrittelemien työelämän perusoikeuksien toteutumisen edistäminen. Strategian ajantasaisuutta tarkastellaan vuosittain.

KOTIMAASSA TOTEUTETTAVA globaaleihin työelämän kysymyksiin liittyvä toiminta nostettiin organisaation

toiseksi painopistealueeksi kansainvälisen toiminnan rinnalle. Vuoden 2020 alusta viestinnän, globaalikasvatuksen, vaikuttamistyön ja varainhankinnan toiminnot yhdistettiin Kotimaan toiminnan yksiköksi. Myös vapaaehtoistoiminnan resursseja päätettiin vahvistaa.

TALOUSHALLINNOSSA KÄYTETTIIN vuoden 2019 aikana tilintarkastuksessa Teams-sovellusta, joka nopeutti ja helpotti tilintarkastusprosessia merkittävästi. Tästä kokemuksesta olikin keväällä 2020 koronakriisin

aikaan erityisen paljon hyötyä, kun koko tilinpäätös ja tilintarkastus toteutettiin etäyhteyksin.

SISÄISEN TARKASTUKSEN kohdetarkastuksena arvioitiin SASKin ohjelmatoiminnan päätöksentekojärjestelmien toimivuutta. Arvioinnista saatiin käytännönläheisiä ehdotuksia suunnitteluun, seurantaan ja arviointiin sekä raportointiin ja päätöksenteon prosessien kehittämiseen. Ehdotusten toimeenpanoa seuraa sisäisen tarkastuksen ohjausryhmä.

SASKin henkilöstö

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN oli merkittävänä painopistealueena vuonna 2019. Henkilöstö- ja osaamissuunnitelman mukaisesti koulutusta järjestettiin esimerkiksi tulosityöryhmään, sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja esimiestyöhön liittyen.

SASK KANNUSTAA henkilöstöään työssäoppimiseen ja tähän liittyen kaksi kansainvälisen toiminnan suunnittelijaa haki ja sai työvapaata työskenneläkseen hankekump-

paneina toimivissa GUFissa eli ammattiliittojen maailmanjärjestöissä. Tämä aiheutti sijaisuusjärjestelyjä, joista toinen onnistuttiin toteuttamaan osaamista monipuolistavana työnkiertona. Sijaisuusjärjestelyjen takia SASKissa oli loppuvuonna kaksi määräaikaista työntekijää. Lisäksi viestinnän suunnittelijan siirryttyä syksyllä toisen työnantajan palvelukseen, arvioitiin uuden strategian mukaisia tarpeita ja muodostettiin vapaaehtoistoiminnan asian tuntijaa tehtävä, johon rekrytoitiin henkilö marraskuussa.

SASKIN HENKILÖSTÖVAHVUUS oli 15 henkilöä, joista yksi työskenteli 50 %:n työajalla. Kansainvälisen toiminnan yksikössä työskenteli 7,5 henkilöä, joista 3,5 paikalta palkattuina SASKin neljässä aluetoimistossa. Viestinnässä ja varainhankinnassa työskenteli 3 henkilöä ja hallinnossa 4.

Talous vuonna 2019

Kokonaisbudjetti

4,5

miljoonaa euroa

Toteutuneet kulut

4,2

miljoonaa euroa

Tuotot

4,2

miljoonaa euroa

Kokonaiskuluista **3,9** miljoonaa euroa (92 %) liittyi ulkoministeriön tukeman kehitysyhteistyöohjelman toteuttamiseen.

Kulujen jakautuminen

76 %

kansainväliseen
toimintaan

14 %

hallintoon

8 %

viestintään

2 %

varainhankintaan

SIKSI SASK

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus Sask

Hämeentie 19 A, 00500 Helsinki

 Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskus SASK @SaskFi @Saskfi Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus

Kannen kuva: Eric Nathan • Taitto: Mogold • Paino: Hämeen Kirjapaino